

Impacte de les tecnologies en el món

Dijous 4 / 10.00-11.00 / Sala 7

Acte inaugural:

Gabriel Ferraté

Rector de la Universitat Oberta de Catalunya

Per encetar les *7es Jornades Catalanes de Documentació*, l'organització de les Jornades va escollir a Gabriel Ferraté i Pascual, actual rector de la Universitat Oberta de Catalunya i anterior rector de la Universitat Politècnica de Catalunya.

Gabriel Ferraté, de professió enginyer industrial a més a més d'un excel·lent comunicador, va oferir en una hora una síntesi de l'estat actual de les noves tecnologies de la informació.

Amb un to distès i pedagògic però alhora rigorós, el rector de la UOC va centrar el seu parlament en com la informació ha esdevingut un element estratègic en les organitzacions. Per aquest món del nou mil·lenni, la informació en serà una peça clau.

Gabriel Ferraté va resumir els canvis soferts en la nostra societat en:

- globalització de l'economia
- disminució dels fons públics
- increment en el volums de coneixements

Aquestes noves variables han motivat també un seguit de canvis en diferent nivells: en el món professional (per exemple l'augment de la mobilitat laboral); en l'organització i gestió de les empreses (introducció de la qualitat total, les estructures organitzatives planes i l'externalització d'algunes de les tasques que fins ara realitzaven les empreses); i, finalment, canvis en l'ensenyament i la formació (augment de la formació continuada, la irrupció dels ensenyaments virtuals, etc.).

Per afrontar de manera adient aquest nou entorn, el rector Ferraté va fer seva la frase: "A nous problemes, noves solucions".

Un dels camins per adaptar-se a les noves circumstàncies és anar cap a la societat del coneixement: "comunicar, informar i formar", intentant, en paraules del conferenciant, superar les barreres del temps i l'espai. Aquest és precisament un dels avantatges de les noves tecnologies: permetre oferir uns serveis on les variables temps i espai han deixat de ser permanents en una societat global.

Gabriel Ferraté va alertar també sobre la mala utilització de la tecnologia, especialment quan aquesta s'empra només per donar una cobertura de modernitat a serveis i productes que són obsolets.

Cal repensar i reformular els objectius de les nostres organitzacions, és a dir i en les seves paraules: “per fer mateix no val la pena introduir la tecnologia”.

En l'àmbit de la formació universitària, l'actual rector de la UOC va avançar alguns dels propers canvis que no tardarem a veure, i que es basen en aquesta superació del temps i de l'espai com, per exemple, que un estudiant des de Lleida pugui fer una assignatura en una universitat japonesa.

Es parlarà aleshores del *metacampus*, entitat que supera els actuals campus universitaris “reals” i que permetrà la interconnexió dels diferents campus virtuals.

Pel que respecta al món dels professionals en la gestió d'informació; aquesta fi de segle ve marcada per tres factors:

- creixement de la informació
- explosió dels mitjans tecnològics
- aparició de nous suports

Vist des d'aquest punt de vista se'ns presenten uns nous escenaris dels quals cal prendre molt bona nota ja que substituiran als actuals.

ESCENARI ANTIC	NOUS ESCENARIS
Concentració	Dispersió
Propietat	Accessibilitat
Competició	Cooperació
Biblioteca local	Biblioteca global
Emmagatzemament de la informació	Gestió de la informació

Per explicar-ho més poèticament, Gabriel Ferraté va utilitzar una metàfora prou expressiva:

“Del pou a l'aixeta..... a l'ampolleta de butxaca”

Fins ara els centres d'informació han estat les aixetes que facilitaven la informació als seus usuaris gràcies als seu pous on emmagatzemaven documents; a partir d'ara, cada usuari podrà omplir la seva pròpia ampolleta de butxaca -o petaca si es vol (!)- amb aquells continguts que triï de les xarxes d'informació. D'aquesta manera, per exemple, a través del seu mòbil, l'usuari tindrà accés a tota la informació que actualment corre per les xarxes de telecomunicacions.

D'aquesta manera, el futur dels centres d'informació passa per poder oferir metabiblioteques que permetin “omplir” les biblioteques portàtils de cadascuns dels seus usuaris.

Com a bon enginyer que és, Gabriel Ferraté ens va mostrar algunes de les cartes amb que juguen les noves tecnologies, ara cal que els professionals de la informació sapiguem comprendre el sentit dels canvis i iniciem els treballs necessaris no només per oferir el mateix de manera automatitzada sinó que sapiguem crear nous tipus d'informació amb valor afegit (registres bibliogràfics enriquits, desenvolupament d'OPACS i sistemes de recuperació d'informació més eficaços, bases de dades amb informació local, etc.).... i això, si se'm permet, ja és una opinió pròpia.

✍ Josep Vives i Gràcia
Universitat Politècnica de Catalunya